

(58. 10.)

TWEEDE NOTA VAN WIJZIGINGEN.

(Ingezonden bij brief van 7 November 1912.)

In het nader gewijzigd ontwerp van wet worden de volgende wijzigingen gebracht.

I.

In den tweeden regel van artikel 14 *a* worden de woorden: „wordt als” vervangen door: „wordt, voor zooveel betreft de uitvoering dezer wet, als”.

Toelichting.

De redactie is in overeenstemming gebracht met die van de artt. 15 en 16.

II.

Artikel 18 *a* wordt vervangen door een artikel 14 *b*, luidende: „De werkgever, die binnen het Rijk geen woonplaats heeft, en niet overeenkomstig artikel 18 één of meer personen heeft aangewezen voor de nakoming der bij of krachtens deze wet hem ten aanzien van alle arbeiders in zijn dienst opgelegde verplichtingen, is verplicht een woonplaats binnen het Rijk te kiezen.”.

Toelichting.

Het tweede lid van artikel 18 *a* heeft naast artikel 14 *a* geen zin. Het eerste lid schijnt beter geplaatst na artikel 14 *a*.

III.

In artikel 31 worden de woorden: „niet bij wijze van beroep” tusschen komma's geplaatst.

Toelichting.

Deze wijziging geeft de bedoeling van het artikel duidelijker weer: er wordt arbeid verricht, doch niet bij wijze van beroep.

IV.

Artikel 33 tweede lid onder *e* wordt gelezen:

„*e.* voor het geval, dat de dienst verlaten wordt voordat recht op een voortdurend pensioen van althans f 104 per jaar is verkregen, is de uitbetaling verzekerd van het bedrag, bedoeld in het derde lid van artikel 33 *a*.”.

V.

Na artikel 33 wordt ingevoegd:

„Artikel 33 *a*.

(1) De arbeider, die onder het voorgaand artikel valt, doch krachtens artikel 42 verzekeringsplichtig blijft, is over den tijd, gedurende welken de in het voorgaand artikel bedoelde pensioenregeling op hem van toepassing is, van rechtswege ontheven van de verplichting om premie te betalen. Betaalt hij niettemin

over dien tijd premiën, dan worden, indien het derde lid van dit artikel te zijnen aanzien wordt toegepast, die premiën niet in aanmerking gebracht voor de berekening van den wachttijd en de bepaling van het rentebedrag, maar wordt na het verlaten van den dienst van het publiekrechtelijk lichaam de waarde van die premiën door de Bank aan hem uitgekeerd.

(2) De arbeider, die onder het voorgaand artikel valt, op het tijdstip, waarop de in dat artikel bedoelde pensioenregeling op hem van toepassing werd, niet verplicht-verzekerd was en den in dat artikel bedoelden dienst zonder een voortdurend pensioen van althans f 104 per jaar verlaat, wordt geacht verplicht-verzekerd te zijn geweest gedurende den tijd, dat de in het voorgaand artikel bedoelde pensioenregeling op hem van toepassing was.

(3) Voor den arbeider, die zonder een voortdurend pensioen van althans f 104 per jaar, den dienst van het publiekrechtelijk lichaam verlaat, worden door dat lichaam premiën betaald over het aantal volle kalenderweken, verlopen nadat de arbeider den leeftijd van 16 jaar bereikte en gedurende welke de in het voorgaand artikel bedoelde pensioenregeling op hem van toepassing was.

(4) De betaling van de premiën geschiedt in de loonklasse of in de loonklassen, waartoe de arbeider in de weken, waarover de betaling plaats heeft, successievelijk behoorde. Het publiekrechtelijk lichaam keert aan de Bank het daarvoor noodige bedrag uit. Dit bedrag wordt vastgesteld, en de uitkeering geschiedt, naar regelen, bij algemeenen maatregel van bestuur te stellen.

(5) Het bestuur der Bank draagt zorg voor het opmaken en uitreiken van een rentekaart en van een renteboekje, uit welk een en ander van de betaalde premiën blijkt.

(6) De bepalingen van dit artikel gelden niet voor hen, die bij den aanvang van hun dienst bij het publiekrechtelijk lichaam in het genot zijn van voortdurend pensioen van ten minste 104 gulden per jaar.”.

VI.

Artikel 33 *a* wordt artikel 33 *b*.

VII.

Na artikel 34 wordt ingevoegd:

„Artikel 34 *a*.

Op de arbeiders, bedoeld in de voorgaande twee artikelen, vindt het bepaalde in artikel 33 *a* overeenkomstige toepassing. Echter geschiedt de betaling, bedoeld in het derde lid van dat artikel, voor den arbeider, die krachtens de in artikel 33 *b* vermelde dienstvoorwaarden deelgenoot was van een pensioenfonds, door dat fonds.”.

*Toelichting op de artikelen 33—34 *a*.*

Door de artikelen 33 en 34 van het wetsontwerp wordt de positie geregeld van bepaalde groepen van arbeiders, aan wie door hun werkgever een zekere aanspraak op pensioen is verzekerd. De wet zelve (artikel 33 *a* oud) stelt arbeiders in dienst van de spoorwegmaatschappijen buiten den verzekeringsplicht, terwijl arbeiders in dienst van publiekrechtelijke lichamen of van semi-publiekrechtelijke ondernemingen aan den verzekeringsplicht worden onttrokken, wanneer voor het concrete geval door de Kroon is verklaard, dat de regeling van het pensioen aan bepaalde eischen voldoet (artikelen 33 en 34). Die eischen zullen o.a. betrekking hebben op het geval van uittreding uit den dienst zonder verkregen recht op pensioen, omtrent welk geval „billijke bepalingen” (in concreto door de Kroon te beoordeelen) zullen moeten bestaan (artikel 33 (2) sub *e*).

Een regeling van de gevolgen ingeval van uittreding, zonder pensioen, uit den dienst, komt voor spoorwegarbeiders in het

ontwerp niet voor. Wel is dit punt bij de behandeling in de Commissie ter sprake gekomen. Gevraagd werd (Verslag, bladz. 98) of ook voor spoorwegarbeiders niet eene regeling moest worden gemaakt in den geest van het bepaalde in artikel 33 — hetgeen, in verband met de bestaande overeenkomsten met de spoorwegmaatschappijen, practisch alleen beteekenis heeft op het punt der uittreding uit den spoorwegdienst. Gelijk op evengenoemde bladzijde van het Verslag is vermeld, was de zaak toen nog in onderzoek. Thans echter kan de gestelde vraag bevestigend worden beantwoord, in verband waarmede het nieuwe artikel 34a j°. 33a wordt ingelascht, tegen welks inhoud voorzoo veel spoorwegarbeiders betreft, bij den Minister van Waterstaat geen bezwaar bestaat. Dat artikel lost de zaak voor de spoorwegarbeiders op gelijke wijze op, als artikel 207a heeft gedaan voor de vrijwillig dienende militairen. De arbeider, die den spoorwegdienst verlaat zonder recht op een onmiddellijk ingaand en voortdurend pensioen van f 104 of meer, en die op het oogenblik, waarop hij onder de pensioenregeling van de spoorwegonderneming kwam te vallen, niet verplicht-verzekerd was, zal worden geacht gedurende den tijd, dat hij onder die pensioenregeling viel, verplicht-verzekerd te zijn geweest, zonder dat hij daarvoor premie heeft te betalen; de over dien tijd verschuldigde premien zullen door de maatschappij of het pensioenfonds aan de Bank worden vergoed. Het bedrag dier vergoeding wordt bepaald naar regelen, bij algemeenen maatregel van bestuur gesteld, in welke regelen ook het element van rentevergoeding over de verschuldigde premien tot zijn recht zal komen. Nader zal dan moeten worden geregeld, welke vermindering de aanspraken van den arbeider, die den dienst der maatschappij verlaat, tegen die maatschappij (of het aan haar verbonden pensioenfonds) zullen moeten ondergaan. De Minister van Waterstaat heeft zich voorshands bereid verklaard om in overleg met de spoorwegmaatschappijen, het aanbrengen van de wijzigingen, welke in verband daarmee in de wettelijk goedgekeurde overeenkomsten met de beide grootste spoorwegmaatschappijen ter zake van de pensioenregeling voor haar arbeiders noodig zullen blijken, te bevorderen.

In verband met het voorafgaande zullen personen, die reeds verplicht verzekerd waren op het oogenblik, waarop zij onder de pensioenregeling van de Spoorwegmaatschappij kwamen te vallen, gedurende dien dienst van rechtswege zijn ontheven van de verplichting tot premiebetaling.

Toen aldus voor de spoorwegmaatschappijen de meest eenvoudige en practische regeling was vastgesteld, rees van zelf de vraag, of het niet juist zou zijn, die regeling over te nemen voor de arbeiders, ontslagen door publiekrechtelijke lichamen of semi-publiekrechtelijke ondernemingen. Die vraag werd bevestigend beantwoord. Met het oog daarop werd artikel 33a ingelascht, en werd in artikel 34a de regeling van dat artikel mede toepasselijk gemaakt op de arbeiders, in artikel 34 bedoeld.

VIII.

In den voorlaatsten regel van artikel 118 wordt „rente” vervangen door: „renten”.

Toelichting.

Het geldt hier het herstel van een schrijffout.

IX.

Na de woorden: „Hoofdstuk III” in het tweede lid van artikel 124 wordt ingevoegd: „dezer afdeling”.

X.

In artikel 137 en in het tweede lid van artikel 162 wordt het woord: „instellen” vervangen door: „bevelen”.

Toelichting.

Deze wijziging brengt de artikelen in overeenstemming met hetgeen zich feitelijk zal voordoen.

XI.

Artikel 155 wordt gelezen:

„(1) Den verzekerde, die is veroordeeld tot gevangenisstraf van drie maanden, tot hechtenis van drie maanden, tot plaatsing in een tuchtschool voor den tijd van drie maanden, tot plaatsing in een Rijkswerkinrichting of tot eenige zwaardere straf, komt over den tijd, dat hij zijn straf ondergaat of zich door de vlucht aan de ten uitvoerlegging van het vonnis onttrekt, geen rente toe.

(2) Evenzeer komt geen rente toe aan den verzekerde, die ter beschikking van de Regeering is gesteld, over den tijd, dat hij in een Rijksopvoedingsgesticht is geplaatst of zich door de vlucht aan de ten uitvoerlegging van het bevel tot zoodanige plaatsing onttrekt.

(3) Wij behouden Ons voor, daartoe termen vindend, over de rente, welke aan een verzekerde zou moeten worden uitgekeerd, indien deze niet verkeerde in een geval als in de eerste twee leden van dit artikel genoemd, ten behoeve van zijn vrouw, zijn afstammelingen of zijn bloedverwanten in de opgaande linie te beschikken.

(4) Wij behouden Ons tevens voor om, voor zoover van de bevoegdheid in het vorig lid bedoeld, geen gebruik is gemaakt, hem die uit de gevangenis, werkinrichting, tuchtschool of het Rijksopvoedingsgesticht is ontslagen, in het genot te stellen van de rente tot een bedrag, dat de rente over een jaar niet te boven gaat, of de rente tot dat bedrag te zijnen behoeve te doen aanwenden.”

Toelichting.

De strekking van het nieuwe artikel is geheel dezelfde als die van het aanvankelijke artikel 155. Echter is het eenigszins vollediger gemaakt, doordat (zie het nieuwe tweede lid) ook Rijksopvoedingsgestichten zijn genoemd. Anderzijds scheen het wenschelijk om — evenals bij gevangenisstraf en hechtenis is geschied — ook ten aanzien van de tuchtschool te bepalen, dat de plaatsing ten minste drie maanden moet hebben geduurd.

XII.

Aan het slot van het tweede lid van artikel 184 wordt toegevoegd:

„Hetzelfde geldt, indien de premie moet worden betaald voor een arbeider, ten aanzien van wien alleen door den werkgever de verklaring, bedoeld in artikel 174 onder a, is afgelegd.”

Toelichting.

Indien de arbeider verklaart dat hij loon in geld van den werkgever ontvangt doch de werkgever dit ontkent, moet de werkgever de premie betalen (artt. 173 en 174). Was de verklaring van den werkgever juist, dan zou hij, zooals art. 184 thans luidt, nooit in gebreke zijn, omdat hij geen loon betaalt, en zou art. 254, tweede lid, niet baten. De aanvulling van art. 184 voorziet in de leemte.

XIII.

In het eerste lid van artikel 207a worden de woorden: „voor de bepaling van het rentebedrag” vervangen door: „voor de berekening van den wachttijd en de bepaling van het rentebedrag”.

In den tweeden volzin van het derde lid worden de woorden: „het bestuur der Bank” vervangen door: „de Bank”.

De inhoudsopgave vóór artikel 207b wordt geplaatst vóór artikel 207a.

Toelichting.

Deze wijzigingen hebben geen materiele beteekenis, doch beoogen slechts het verkrijgen van een vollediger, juister en meer uniforme redactie.

XIV.

Aan het slot van het tweede lid van artikel 221 worden de woorden: „den werkgever zelf” vervangen door: „dengene, in wiens dienst de arbeid is verricht”.

Toelichting.

De nieuwe lezing drukt de bedoeling juister uit.

XV.

In de laatste alinea van artikel 295 worden de woorden: „der eerste acht paragrafen” vervangen door: „der paragrafen 1 tot 3 of 4 tot 8”.

Toelichting.

Door de invoeging van paragraaf 3a was de terminologie: „der eerste acht paragrafen” onjuist geworden.

XVI.

De laatste volzin van het eerste lid van artikel 329 wordt gelezen:

„Het derde lid van artikel 328 is daarop van toepassing.”.

Toelichting.

Het tweede lid van art. 328 handelt over *rentekaarten* en was bij vergissing van toepassing verklaard. Over *rentezegels* wordt gehandeld in de bepalingen, genoemd in het derde lid van art. 328.

XVII.

De aanhef van artikel 331 wordt gelezen: „Over de beslissingen, waartegen krachtens deze wet beroep openstaat, wordt, tenzij de wet anders bepaalt, geoordeeld door” enz.

Toelichting.

Volgens artikel 331 wordt over beroepen tegen beslissingen van Raden van Arbeid en van het Bankbestuur geoordeeld door de Raden van Beroep en den Centralen Raad. In het midden blijft dus, wie oordeelt over de beslissingen van andere organen, indien tegen die beslissingen beroep openstaat. (Men zie artikel 207c juncto artikel 330a sub d 1°, voor welk geval het orgaan, dat de appellabele beslissing zal nemen, in de wet niet is genoemd). Het is dus noodig, den aanhef van artikel 331 eenigszins algemeener te redigeeren, daar de bedoeling is, om in appel steeds de in dat artikel genoemde organen te doen beslissen, voor zooveel de wet niet een anderen rechter heeft aangewezen.

XVIII.

In het eerste lid van artikel 339 worden de woorden: „of wijziging in de vereffening” vervangen door: „of vereffening of wijziging in de vereffening”.

Toelichting.

De aanvulling is noodig in verband met het slot van art. 275 en de bepaling van art. 330a onder f.

XIX.

In het eerste lid van artikel 340 wordt tusschen „330c,” en „330d” gevoegd: „eerste volzin,” en tusschen „331,” en „alsmede”: „eerste, tweede en derde lid,”.

Toelichting.

De laatste volzin van art. 330c heeft geen betrekking op de vrije verzekering (art. 340, tweede lid).

Het laatste lid van art. 331 ziet op het geval, dat werkgever en arbeider van dezelfde beslissing beroep instellen (art. 330a onder a). Dit kan zich bij de vrije verzekering niet voordoen.

XX.

De laatste twee woorden van artikel 352 worden vervangen door: „onmiddellijk worden teruggegeven”.

Toelichting.

Werd de verklaring niet dadelijk teruggegeven, dan zou de arbeider, nadat hem een rentekaart was uitgereikt, zijn werkgever door het vertoonen der verklaring in de meening kunnen brengen, dat hij niet als verzekeringsplichtig werd beschouwd.

XXI.

Artikel 354 wordt gelezen:

„Voor alle verzekerden wordt in zegels betaald, zolang niet betaling in geld is voorgeschreven.”.

Toelichting.

Ook na de eerste zes maanden zal vermoedelijk voor een aantal Raden van Arbeid betaling in zegels, althans voorloopig, wenschelijk blijven. Door de wijziging van artikel 354 wordt bereikt, dat het in die gevallen niet noodig is, voordie Raden Koninklijke besluiten, als bedoeld in artikel 208, uit te lokken.

XXII.

Aan artikel 358a wordt een lid toegevoegd, luidende:

„(2) Artikel 62a blijft buiten toepassing ten aanzien van hem, die op het tijdstip, in het voorgaande lid bedoeld, den leeftijd van 50 jaar bereikt of overschreden had.”.

Vóór het eerste lid wordt het cijfer „(1)” gevoegd.

Toelichting.

De bepaling van artikel 62a, billijk ten aanzien van arbeiders, die tal van jaren gestort hebben, zou onbillijk werken ten aanzien van arbeiders, die slechts enkele jaren gestort hebben. Zonder het nieuw tweede lid van artikel 358a zou bijv. een arbeider, bij de invoering der verzekering 55 jaar oud, na gedurende de eerste 5 jaar geregeld in een hooge klasse en gedurende de latere jaren zeer ongeregeld te hebben gestort, bij invaliditeit op den leeftijd van 70 jaar een hooge rente krijgen.

XXIII.

In den derden regel van het tweede lid van artikel 360 wordt het woord: „voorgaande” vervangen door: „genoemde”.

Toelichting.

Door de invoeging van artikel 358a is het woord „voorgaande” in artikel 360 niet meer juist.

XXIV.

Aan het slot van den eersten volzin van artikel 373 wordt, met vervanging van de punt door een komma, gevoegd:

„alsmede hij, die de verklaring, bedoeld in artikel 352, niet teruggeeft bij het opmaken van een rentekaart.”.

Toelichting.

Zie de toelichting van de wijziging van artikel 352.

XXV.

In den derden regel van n°. 1 van het eerste lid van artikel 378 wordt tusschen: „dagteekening” en „gesteld” gevoegd: „of een paraaf”.

Toelichting.

De aanvulling houdt verband met het later ingevoegde tweede lid van artikel 214.

XXVI.

In het eerste lid van artikel 385 worden de woorden: „is de werkgever” vervangen door: „is degene, in wiens dienst de arbeid wordt verricht”.

In het tweede lid van genoemd artikel worden de woorden: „De werkgever is”, vervangen door: „Echter is degene, in wiens dienst de arbeid werd verricht”.

Toelichting.

Vgl. de wijziging van artikel 221.